

JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL.M.
Katedra obchodního práva
PF UK

Posudek k rigorózní práci Mgr. Terezy Vodičkové
na téma „Podnik ohrožený úpadkem (některé jeho aspekty)“

Rozsah práce: 107 tiskových stran

1. Aktuálnost (novost) tématu

Autorka zvolila aktuální téma, jež v tuzemské odborné literatuře není systematicky zpracované. Přitom zahrnuje prakticky mimořádně relevantní oblast. Rekodifikace na její aktuálnosti jen přidala, když doplnila pravidla, jež ve starém právu chyběla (zejména ve vztahu k hrozícímu úpadku, povinnostem členů statutárních orgánů i dalších osob při něm a sankcím za jejich porušení).

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody)

Téma lze hodnotit jako poměrně náročné. Vyžaduje dobrou orientaci napříč několika právními obory, resp. disciplínami, od práva společností až po právo procesní, včetně aspektů vědy ekonomické, účetní či daňové. Nezbytností je též znalost některého ze zahraničních právních řádů, z nichž tuzemská úprava i věda čerpá inspiraci a poučení.

3. Kritéria hodnocení práce

A. Splnění cíle práce

Autorka si vytkla cíl analyzovat správu podniku (korporace) ve vztahu k právní kvalifikaci ekonomických nesnází, nastítnit systém varovných opatření při správě podniku ohroženého úpadkem, možnosti prevence úpadku a postavení jednotlivých subjektů při správě ohroženého podniku. Tohoto cíle dle mého dosahuje jen zčásti. Práce vykazuje značné rezervy v několika směrech (viz níže).

B. Samostatnost při zpracování tématu

Autenticita předložené práce je evidentní. Nepochybuji o tom, že dílo je výsledkem autorčiny samostatné práce.

C. Logická stavba práce

Strukturu práce nepokládám za optimální, i vzhledem k vytčenému cíli práce. Práce působí dosti neuspořádaným dojmem. Na různých místech se v ní opakují tytéž myšlenky, jen jakoby z jiného pohledu. Práce vrší fakta o rozličných pohledech a přístupech, aniž je vždy patrné, o situaci v jaké zemi právě pojednává. Autorka zobecňuje závěry, které takové zobecnění nesnesou a evidentně míří na konkrétní jurisdikci, není však vždy jasné, o které vlastně pojednává (viz například její úvahy o excesivním zadlužování bankovními půjčkami a úvěry na str. 10 dole, což naprosto neodpovídá situaci ve Velké Británii, o níž se přitom autorka též vícekrát zmiňuje). Nadpisy nezřídka nekorespondují s obsahem kapitoly (viz např. kapitola 1.3.). Kapitulu 4.1 autorka nadepsala a z převážné části věnovala odpovědnosti „managementu“, v jejím textu (viz např. na str. 98) však najednou pojednává o povinnostech a odpovědnosti zakladatelů. Atd.

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací

Okruh použitých pramenů je poměrně rozsáhlý. Zvláště oceňuji, že autorka čerpala z četných zdrojů zahraničních, především francouzsky psaných. Seznam použité literatury však nerozlišuje mezi jednotlivými druhy pramenů a ani poznámkový aparát neodpovídá požadovanému standardu. Opakují se v něm plné citace odkazovaných děl a jednotlivé poznámky nemají strukturu samostatné věty (například nekončí tečkou). Nedostatečná je reflexe judikatury, včetně tuzemské.

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Hloubka (a často ani šíře) autorčiny odborné analýzy není dobrá. Převažuje popisná metoda a značná povšechnost. Autorka se prakticky nepouští do detailní analýzy žádné z otázek, o nichž pojednává. Mnohé (ač stěžejní) aspekty odobývá jen povrchní zmínkou. Nové úpravě se věnuje jen okrajově, třebaže v době odevzdání práce šlo již téměř rok o platné právo, byť tehdy ještě neúčinné.

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Formální úroveň práce je vcelku standardní.

G. Jazyková a stylistická úroveň

Jazyková i stylistická úroveň práce pokulhávají. Zaznamenal jsem v ní dosti chyb, i hrubých, a nejen v psaní interpunkce. Vadné jsou dokonce přímé citace německých textů. Zcela v nich kupříkladu chybí přehlásky (umlauty).

4. Případná další vyjádření k práci

Řada v práci prezentovaných závěrů není správná. Na str. 18 autorka jako vhodnější měřítko ekonomických nesnází (oproti účinné úpravě) nabízí hledisko vlastního kapitálu. Domnívám se nicméně, že v tuzemském právu bylo vždy zakotveno v této podobě. Na str. 34 pojednává o společnostech, „jejichž akcie jsou obchodovány na burze“, a uvádí, že „nově“ tyto společnosti musejí publikovat též čtvrtletní zprávy. Jaký byl ale osud právní úpravy těchto zpráv v roce 2013 a jaký je nyní? Nerozumím větě na str. 67, dle níž „je třeba se ptát, zda samotný podnik, resp. podíly na korporaci, která tento podnik provozuje, patří korporaci, nebo se jedná o majetek, který je předmětem širšího podílnictví.“ Na téže straně autorka nesprávně tvrdí, že „v solventní společnosti je management vázán svými svěfeneckými povinnostmi společníkům“. Podobně na str. 83 lze říci, že „management je odpovědný společníkům“, resp. že později již není „zmocněnec společníků“. Na str. 105 autorka chybně cituje platný zákon o auditorech. Atd. Ve výčtu by bohužel bylo možno pokračovat.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Uvítám, vyjádří-li se autorka ke shora popsaným výtkám a uvede-li na pravou míru nepřesné či nesprávné údaje ze své práce. Dále ocením, pohovoří-li o stěžejních novinkách z nové civilní úpravy kupříkladu ve vztahu k hrozícímu úpadku a povinnostem (a odpovědnosti) členů statutárních orgánů a dalších osob ve vztahu k němu.

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě

Vzhledem k popsaným výhradám práci celkově hodnotím s rozpaky. Domnívám se nicméně, že je snad ještě obhajitelná, i když na samé hranici.

V Praze dne 5. listopadu 2015

JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL.M.